

תת"ע 12812/11/16 - מדינת ישראל נגד אחמד אבו רומי

בית משפט השלום לתעבורה בעכו

14 ינואר 2018

תת"ע 12812-11-16 מדינת ישראל נ' אבו רומי

דו"ח תעבורה 13210132844

לפני כבוד השופטת אסתר טפטה-גרדי
המאשימה מדינת ישראל

נגד
הנאשם אחמד אבו רומי

נוכחים:

ב"כ המאשימה - עו"ד גב' שושו

הנאשם - נוכח

הסנגור - עו"ד מוחמד אבו רומי

[פרוטוקול הושמט]

גזר דין

הנאשם הורשע על פי הודאתו בשני תיקים שאוחדו לפני, בעבירות של נהיגה כשרישיון הרכב פקע בשנת 2003, ונהיגה ללא תעודת ביטוח תקפה.

בהתאם לעובדות כתב האישום בתת"ע 12812-11-16, ביום 2.9.16, בסמוך לשעה 18:02, נהג הנאשם ברכב משא, תוצרת "מיצובישי", מס' רישוי 1646060, כשרישיון הרכב שלו פקע ביום 3.3.03 וללא תעודת ביטוח תקפה.

בהתאם לכתב האישום בתת"ע 8101-07-16, ביום 15.7.16, סמוך לשעה 11:20, נהג הנאשם כשרישיון הרכב שלו פקע ביום 3.3.03, וללא תעודת ביטוח תקפה.

כתב האישום תוקן ביום 6.6.17, כך שהרישיון פקע בשנת 2003, ולא בשנת 2009, כפי שנרשם בדו"ח המקורי בתת"ע 12812-11-16.

עמוד 1

ב"כ המאשימה עתר לעונש מאסר בפועל, מאסר על תנאי, פסילה ממושכת, פסילה על תנאי וקנס משמעותי.

לטענת המאשימה, מתחם העונש ההולם בעבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה, נע בין 15 ימי מאסר בפועל ל - 20 חודשים ובין 6 חודשי פסילה ל - 60 חודשים. התובע הפנה לפסיקה התומכת במתחם שהציג.

הוגש גיליון ההרשעות של הנאשם, הנוהג משנת '96, הכולל 23 הרשעות קודמות.

ההגנה עתרה להסתפק במאסר מותנה ובקנס גבוה, תוך שהפנתה לפסיקה תומכת.

לשיטתה, יש להתחשב בנסיבותיו האישיות החריגות של הנאשם, העובדה שהנאשם בחר להודות ולא ניהל הוכחות ובכך שמאז ביצע העבירות המיוחסות לו בכתב האישום הוא לא ביצע עבירה נוספת.

ההגנה ציינה כי רישיונו של הנאשם פקע בשנת 2009 וכי בין השנים 2003 ל - 2009 היה לנאשם רישיון זמני והוא חידשו מעת לעת. אי חידוש הרישיון, נטען, נבע מחובות בלשכת ההוצאה לפועל.

הסנגור הפנה להליך פש"ר 63886-11-16, במסגרתו ניתן ביום 19.2.17 צו כינוס לנכסי הנאשם, על פיו משלם הנאשם מדי חודש סך של 400 ₪ לטובת נושיו.

מאז ניתן הצו מחזיק הנאשם ברישיון נהיגה תקף.

קביעת מתחם הענישה

סעיף 40ג(א) לחוק העונשין קובע כי מתחם העונש ההולם את מעשה העבירה שביצע הנאשם, ייקבע בהתאם לעיקרון ההלימה הקבוע בסעיף 40ב לחוק. לשם מציאת היחס ההולם בין העבירה, מידת אשמו של העבריין והעונש, יתחשב בית המשפט בחומרת העבירה, בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

חומרת העבירה, הערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה ומידת הפגיעה בו

נהיגה ללא שהוצא רישיון נהיגה, היא עבירה חמורה המשקפת לצד זלזול בחוק, אף סכנה ממשית לשלום הציבור. כשירותו של נהג לנהוג לאחר זמן כה רב מוטלת בספק, וכדברי כב' השופטת ד' ורד בתת"ע (ת"א) 908-05-11 **מדינת ישראל נ' רג'ואן**, לא פורסם (מיום 23.1.12):

"נהיגה ללא רישיון תקף שפקע לפני שנים רבות אינה מגלמת אך ורק עבירה טכנית. לשם חידוש הרישיון על הנאשם לעבור מבחן מעשי ועיוני היות וההנחה היא כי נוכח הזמן הרב שחלף, ההכשרה לנהיגה שקיבל בעבר אינה עוד אפקטיבית."

וראו עוד פל' (רמ') 165/07 **מדינת ישראל נ' סולטן** (מיום 9.7.09).

כן ראה דברי כב' השופט מרדכי כדורי בתתע (י-ם) 4310-07-10 מדינת ישראל נ' פריג' אבו עצא (להלן - עניין פריג'):

"עבירה של נהיגה לאחר שתוקף רישיון הנהיגה פקע, כשהיא לעצמה, אינה בעלת חומרה יתרה. כך, כאשר רישיון הנהיגה פקע בפרק זמן של עד 6 חודשים קודם לאירוע העבירה הינה מסוג ברירת משפט בלבד, בה הנהג אינו נדרש להתייצב בביהמ"ש.

ברם, ככל שמתארך משך הזמן שחלף מאז פקיעת הרישיון ועד למועד הנהיגה הולך ומטשטש ההבדל בין נהיגה בזמן פקיעה לבין נהיגה בהעדר רישיון נהיגה. נהג אשר אינו מורשה לנהוג זמן רב נדרש לנקוט מספר פעולות לשם חידוש רישיונו, ובכלל זאת בחינה של כישורי הנהיגה שלו. (הדגשה שלי - א.ט.ג.).

מדיניות הענישה

בעפ"ת (י-ם) 9741-06-10 מדינת ישראל נ' זגורי, (מיום, 31.10.10), דחה ביהמ"ש את ערעור המדינה על קולת העונש שהטיל ביהמ"ש קמא על נאשם שהורשע ב-5 עבירות של נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף, כשרישיון הנהיגה פקע בשנת 2001 והעבירות בוצעו בין השנים 2007-2010, כשבועברו 25 הרשעות בתעבורה, ורישיון הנהיגה לא חודש עקב אי תשלום קנסות. ביהמ"ש השית על הנאשם פסילה בת חודש, הופעלו, באופן חופף, שני עונשי פסילה על תנאי מדו"חות קודמים, לתקופה של 3 חודשים כל אחד, והוטלו עליו 60 ימי מאסר מותנה. בדחותו את הערעור קבע ביהמ"ש:

"בענייננו, אל מול ריבוי העבירות בהן הורשע המשיב, כמו גם עברו התעבורתי המכביד הכולל 25 הרשעות בעבירות תעבורה (אף כי כמחצית מתוכן הן "עבירות טכניות"), עמדה העובדה כי אין מדובר באדם הנוהג ללא רישיון נהיגה כלל, אלא שרישיון הנהיגה שלו לא חודש בשל קנסות כספיים. אף שאין להקל ראש גם בכך, ברי כי החומרה הגלומה בה אינה גבוהה כבראשונה. בהתייחס לאלה, ולכך כי כעולה מהמסמכים שהוגשו על ידי המערער הוא פעל לתשלום הקנסות שהושתו עליו, כך שכיום הוא לכאורה קרוב להוצאת רישיון נהיגה חדש, אינני רואה מקום להתערב בגזר דינו של בית משפט קמא, אף שהוא נוטה לקולא." (הדגשה שלי - א. טפטה-גרדי).

בתת"ע 7257-02-17 מדינת ישראל נ' אמיתי עמוס, הורשע נאשם, לאחר שנהג בשתי פעמים ובפער של כחודש וחצי, כשרישיון הנהיגה שלו פקע, תקופה של כעשור, וללא פוליסת ביטוח תקפה. בהתייחסה למתחם הענישה בעבירת של נהיגה כשרישיון הנהיגה פקע תקופה ארוכה, קבעה השופטת ע' יהב, כי זו כוללת פסילה בפועל של 3 חודשים ועד 24 חודשים מלווים ברכיבי ענישה נוספים ולעיתים אף ברכיב של מאסר על תנאי ועד מאסר אף לתקופה קצרה שיכול וירוצה בעבודות שירות. מאחר שגזר הדין כלל שני תיקים שאוחדו, נקבע כי בנסיבות ביצוע העבירות מתחם הענישה

מתחיל מ-6 חודשים ועד 18 חודשי פסילה וכן מאסר על תנאי ועד מאסר קצר בין מספר ימים.

בתת"ע (י-ם) 8853-09 ו- 2536-01-13 מדינת ישראל נ' כהן, מיום 12.8.13 (להלן - עניין כהן), הורשע הנאשם בעבירה של נהיגה בזמן פסילה, נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף וללא ביטוח. וכן הורשע בעוד שלושה תיקים נוספים שעניינם נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף ונהיגה ללא ביטוח. בגזר דין זה כב' השופט א' טננבוים עמד בהרחבה על

התופעה הבעייתית של נהגים הנוהגים שרישיונם מעוכב בשל בעיות כספיות בין היתר בגין חובות להוצאה לפועל וקנסות שלא שולמו.

במקרה זה, בשל נסיבותיו האישיות של הנאשם והסתבכותו בגין חובות כלכליות, ביהמ"ש גזר על הנאשם 30 ימי מאסר בפועל ומאסר על תנאי של שלושה חודשים. ביהמ"ש קבע כי מתחם הענישה בעבירות דנא נע בין פסילה לתקופה משמעותית בנוסף לרכיבי ענישה נוספים לבין מאסר בפועל לתקופה קצרה או ארוכה שיכול להיות גם בעבודות שירות, הכל בהתאם לנסיבות.

בהתייחסו לרכיבי העונש שיש להשית במקרה בו נאשם נוהג פעם אחר פעם כשרישיון הנהיגה פקע, עקב חובות להוצאה לפועל או קנסות שלא שולמו, מציין כב' השופט א' טננבוים את הבעייתיות ברכיבי הענישה של פסילה וקנס, וכך בלשונו שם:

"הניסיון מלמד כי חלק גדול מנהגים אלה גם לא מתייצבים בבית המשפט, ונשפטים בהעדרם לפסילה ו/או קנס נוסף... מניסיונו נהג שנתפס והמשיך לנהוג מסתבך ברצף של קנסות ופסילות שאין לו כל אפשרות מעשית לצאת ממנה לבדו, וכך הוא נידון לעונש של "שלילת עולמים"...
... אין טעם בקנס, משום שהנאשם ממילא לא משלם וזו הסיבה להסתבכותו, אין טעם בפסילה, משום שהוא הוכיח על עצמו כי הוא נוהג ללא רישיון."

הפסיקה אליה הפנתה המאשימה

בתתע"א 1632-03-12 מדינת ישראל נ' אלהוזייל הורשע הנאשם, על פי הודאתו, בעבירות של נהיגה בידי מי שאינו מורשה לנהיגה, נהיגה כשרישיון הרכב פקע מעל 6 חודשים ונהיגה ללא פוליסת ביטוח תקפה, כשבעברו עבירה דומה בגינה הושתו עליו 15 חודשי פסילה ומאסר מותנה. ביהמ"ש לתעבורה בבאר שבע השית עליו 30 ימי מאסר בפועל, פסילה לשנה, 7 חודשי מאסר מותנה למשך 3 שנים, התחייבות כספית בסך 2,000 ₪ וקנס בסך 1,000 ₪, תוך התייחסות לכך כי הנאשם, נהג מהפזורה הבדואית, ובעניינם שינתה המשטרה את המדיניות והחליטה להביאם בפני ביהמ"ש ולא להסתפק ברישום דו"ח, כפי שהיה בעבר, בו היה נדון הנהג בהעדרו לעונשי פסילה מבלי שהדבר מנע ממנו להמשיך לנהוג.

בתתע"א 1210-03-12 מדינת ישראל נ' ג'בור הורשע הנאשם, על פי הודאתו, בנהיגה ברכב בעודו בלתי מורשה לנהיגה. ביהמ"ש התייחס לכך שזו נהיגתו השלישית ברכב ובעבר, בביצוע עבירה זרה, גזר עליו ביהמ"ש עונש של מאסר בפועל. ביהמ"ש השית על הנאשם 60 ימי מאסר בפועל, פסילה לתקופה של 15 חודשים, פסילה על תנאי ל- 10 חודשים למשך 3 שנים, 8 חודשי מאסר מותנה, למשך 3 שנים, קנס בסך 400 ₪, התחייבות כספית בסך 15,000 ₪.

הפסיקה שהציגה ההגנה

שני תיקים שאוחדו - בתת"ע 1784-06-14, הורשע נאשם בעבירות של נהיגה ללא רישיון נהיגה, לאחר שפקע בשנת 2010 (שני דו"חות מ- 2014 ודו"ח אחד משנת 2016), ומלבד זאת, הורשע הנאשם בעבירות של אי ציות להוראות שוטר במדים, נהיגה ברכב שניתנה לגביו הודעת איסור שימוש, ללא ביטוח וכשרישיון הרכב פקע. לחובת הנאשם 15 הרשעות קודמות, כשבעברו עבירות דומות. נוכח הסדרת רישיון הנהיגה ותהליך השיקום בו מצוי הנאשם,

נדון הנאשם ל - 3 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים, תשלום קנס בסך 4,000 ₪, פסילה על תנאי לתקופה של 3 חודשים למשך שנתיים וחתימה על התחייבות כספית בסך 3,000 ₪.

שני תיקים שאוחדו - בתת"ע 2735-08-15 מדינת ישראל נ' סמאר עביר, הורשעה נאשמת בנהיגה כשרישיון הרכב פקע ביום 20.2.12 ונהיגה ללא תעודת ביטוח תקפה, ובתת"ע 3661-01-16, שם הורשעה הנאשמת בנהיגה כשרישיון הנהיגה פקע בשנת 2010. הנאשמת, שרישיונה פקע עקב חובות בהוצל"פ, הסדירה את חובותיה והשיגה רישיון נהיגה. הנאשמת נדונה למאסר מותנה של חודשיים למשך שנתיים, תשלום קנס בסך 2,000 ₪ ופסילה על תנאי של 3 חודשים למשך שנתיים.

נסיבות ביצוע העבירה

רישיון הנהיגה של הנאשם פקע בשנת 2003, למעלה מעשור, ולחובת הנאשם, הנוהג משנת '96, 23 הרשעות קודמות שלוש הרשעות בגין עבירות זהות - האחת, מיום 5.2.13, בה הושתה עליו פסילה לחודשיים, השנייה, מיום 13.9.04, בה נדון לפסילה בת חודש, והשלישית, מיום 18.9.00, בגינה נדון לקנס. בנוסף, שתי עבירות של נהיגה כשרישיון הרכב פקע פחות משישה חודשים.

כן הורשע הנאשם ביום 25.11.02, בגין מעורבות תאונת דרכים, בנהיגה בחוסר זהירות, אי שמירת רווח והתנהגות הגורמת נזק, ונדון לפסילה מותנית של שלושה חודשים למשך שנתיים וקנס.

עברו התעבורתי של הנאשם מצביע כי גם עונשים כבדים שהוטלו עליו בגין עבירה של נהיגה כשרישיון הרכב פקע - לא הרתיעוהו והוא המשיך בביצוע העבירה.

שיקולים המצדיקים חריגה ממתחם הענישה:

חוק העונשין מאפשר סטייה ממתחם הענישה שנקבע ככל שקיימים סיכויי שיקום גבוהים. על פי סעיף 40 לחוק העונשין נדרש בית המשפט למצוא כי הנאשם השתקם או כי "יש סיכוי של ממש שישתקם".

בהתייחס לנסיבות שיש בכוחן להצדיק סטייה לקולא מן המתחם, נקבע בין היתר כי עבר נקי, תסקיר המגלה פוטנציאל שיקומי של ממש תוך קביעה כי הסיכוי להישנות עבירות נוספות בעתיד הוא נמוך ביותר, התנהגות המעידה על רצון כן להשתקם ועוד, עשויים להצדיק סטייה לקולא ממתחם הענישה [ע"פ 1903/13 עיאשה נ' מדינת ישראל].

כאמור, במקרה דנא, ניתן צו כינוס לנכסי הנאשם. בהתאם לצו, הנאשם משלם לטובת נושיו מדי חודש תשלום של 400 ₪. בעקבות צו הכינוס הסדיר הנאשם את רישיון הנהיגה שלו.

בנוסף, הנאשם הביע לפני חרטה על מעשיו.

לאור האמור מצאתי כי יש מקום לסטות ממתחם הענישה שנקבע.

קביעת העונש הראוי לנאשם

עמוד 5

הענישה היא לעולם אינדיווידואלית, ועל בית המשפט לבחון, לצד מתחם הענישה המקובל, את המקרה הפרטי שבפניו ולשקול מהו העונש המתאים בהתאם לנסיבותיו האישיות של הנאשם.

במקרה דנן, לצד הנסיבות החמורות של ביצוע העבירה, נהיגה ללא רישיון נהיגה למעלה מעשור, יש להביא בחשבון את נסיבותיו האישיות המיוחדות של הנאשם - הנאשם, גרוש משנת 2006, במשמורתו 3 ילדים קטינים, הסמוכים לשולחנו ואם, אלמנה, המתגוררת עמו. הנאשם מתפרנס מהסעת עובדים באזור המרכז ורישיונו חיוני לפרנסתו. הנאשם הסדיר את רישיונו עם קבלת צו הכינוס ובעבר לא חידש רישיונו בשל חובותיו ללשכת ההוצל"פ.

לדברי סנגורו, בין השנים 2003-2009, הוא חידש את רישיונו לסירוגין.

העונש ההולם בעבירות שבפנינו נע בין פסילה ארוכה (בנוסף לרכיבי ענישה נוספים) לבין מאסר בפועל שיכול שירוצה בעבודות שירות (ביחד עם רכיבי ענישה נוספים) ועד למאסר בפועל מאחורי סורג ובריה למספר ימים או חודשים והכל תלוי בנסיבות התיק ובנסיבותיו האישיות של הנאשם.

בענייננו, בדומה לעניין כהן, לאחר שנים בהן נהג הנאשם ללא רישיון נהיגה, והצליח סוף סוף להסדיר את רישיונו, אני סבורה כי אין מקום להשית על הנאשם פסילה או קנס. אין בפסילה כדי להועיל, שכן הנאשם כבר הוכיח כי נהג ללא רישיון נהיגה, ואין מקום להטיל קנס שכן הנאשם מצוי בהליך כינוס נכסים בו הוא מסדיר את חובותיו, ואיני מוצאת כי הטלת קנס, בנסיבות אלה, תניב את ההרתעה הדרושה.

רכיבי הענישה ההולמים מקרה זה, כוללים רכיב מאסר סמלי, מאסר מותנה ופסילה על תנאי.

לאחר ששמעתי את ב"כ הצדדים וטיעוניהם, שקלתי את האינטרס הציבורי, עיינתי בפסיקה, נתתי דעתי לכך שמדובר בעבירה שחזרה על עצמה, אך מנגד התרשמתי מנסיבותיו האישיות של הנאשם, הזדקקותו לרישיון הנהיגה לפרנסתו ומאמציו להשתקם, הגעתי למסקנה שאין מקום למצות עמו את הדין.

אשר על כן, אני דנה את הנאשם לעונשים הבאים:

1. אני דנה את הנאשם ל - **5 ימי מאסר בפועל**. הואיל ומדובר בתקופה קצרה וסמלית אין מקום לעבודות שירות.

הנאשם יתייצב למאסרו בבית סוהר ימ"ר קישון, ביום 28.1.18 עד השעה 10:00, או על פי החלטת שב"ס, כשברשותו תעודת זהות או דרכון.

על הנאשם לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שב"ס, טלפונים: 08-9787336, 08-9787377.

2. אני דנה את הנאשם ל- 3 חודשי מאסר וזאת על תנאי למשך 3 שנים. לבל יעבור בתקופה הנ"ל עבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה, או של נהיגה בזמן פסילה.

3. אני פוסלת את הנאשם מלקבל או להחזיק ברישיון נהיגה לתקופה בת 3 חודשים, וזאת על תנאי למשך שנתיים לבל יעבור עבירה בה הורשע או אחת העבירות המפורטות בתוספת הראשונה או בתוספת השניה לפקודת התעבורה.

להבטחת התייצבותו לריצוי עונשו, יחתום הנאשם על ערבות עצמית בסך 5,000 ₪, וניתן כנגדו צו עיכוב יציאה מהארץ. אם לא יחתום הנאשם על הערבות כנדרש, ייעצר ויחל בריצוי עונשו באופן מיידי.

כאמור, אני ערה לכך שלא מדובר במעידה ראשונה של הנאשם, אולם לנוכח נסיבותיו האישיות של הנאשם, לא מצאתי לנכון למצות עמו את מלוא חומרת הדין.

הודעה לנוכחים הזכות לערער על גזר הדין תוך 45 יום.

**ניתן והודע היום כ"ז טבת תשע"ח,
14/01/2018 במעמד הנוכחים.
אסתר טפטה-גרדי, שופטת**

הוקלדעלידידליהרוטפלד